Generalitat de Catalunya
Consell Interuniversitari de Catalunya
Oficina d'Accés a la Universitat

2026

Proves d'accés a la universitat

Literatura catalana

Sèrie 1

Indiqueu les opcions triades:

Exercici 1: Opció A ☐ Opció B ☐

Exercici 3: Opció A ☐ Opció B ☐

Espai per a la correcció

Qualificació			
Exercici 1			
Exercici 2	2.1		
	2.2		
Exercici 3			
Suma de notes parcials			
Descompte en la redacció			
Qualificació final			

Espai per a la revisió

Comprovació		2a correcció	

Etiqueta de qualificació

Etiqueta de correcció

Etiqueta de l'estudiant

Ubicació del tribunal .....

Número del tribunal .....

L'examen consta de TRES exercicis obligatoris. Als exercicis 1 i 3, trieu UNA de les dues opcions proposades (A o B) i indiqueu a la portada de l'examen les opcions que heu escollit. A l'exercici 2, responeu a TOTES les qüestions plantejades.

Les respostes han de ser clares i han d'estar redactades de manera coherent i cohesionada, amb correcció gramatical, lèxica i ortogràfica. Es descomptaran fins a 2 punts en el conjunt de l'examen per errors de redacció, gramaticals, ortogràfics o lèxics.

Exercici 1

[2 punts]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i responeu a la qüestió corresponent. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A

Antígona, de Salvador Espriu, acaba amb un monòleg del Lúcid Conseller. Expliqueu la funció d'aquest personatge a l'obra i comenteu el sentit i la intenció del seu monòleg final.

OPCIÓ B

Expliqueu el símbol de la bruixa i el de la lluna a *Bruixa de dol*, de Maria-Mercè Marçal, i la imatge de la feminitat que projecten.

Exercici 2

[3 punts en total]

A partir d'aquest fragment del discurs llegit a Sitges en la Tercera Festa Modernista (1894) (text 1) i d'aquest altre de *L'alegria que passa* (1898) (text 2), ambdós textos de Santiago Rusiñol, responeu a les qüestions següents:

2.1. Al discurs de la Tercera Festa Modernista (text 1), Rusiñol contraposa els símbols de la prosa i la poesia a través d'imatges vegetals. Indiqueu-les.
[1 punt]

2.2. A partir dels símbols de la prosa i la poesia, relacioneu la contraposició entre les «qüestions materials» i els «ideals de coses nobles» del text 1 amb el conflicte que esclata al final de *L'alegria que passa* (text 2).
[2 punts]

Text 1
Discurs de la Tercera Festa Modernista

Els ideals d'avui dia, les soles lluites que interessen les grans majories, són només que qüestions materials, exigències per al pobre cos; sofriments d'enveja dels uns i estretes d'avarícia dels altres, barallant-se tots plegats per contentar els crits del ventrell; empentes dels de baix i resistències dels de dalt, i crits d'angúnia i mossegades d'agonia per a disfrutar, pobra gent!, lo que en diuen el benestar de la vida. Tot per a la miserable carn i res per al noble esperit! Tot per a allargar la vida i res per a hermosejar-la! Tot per als horts productius d'una prosa alimentícia i estragada,* i res per als jardins de l'ànima, per als florits caminals de la poesia, per als ais del sentiment i les queixes del pobre cor, per als pobres ideals de coses nobles, acorralats i somorts com si sentissin vergonya de sortir a la cara de la llum!

* *estragada*: 'famolenca'.

Text 2
L'alegria que passa

Cop-de-puny *(a Zaira)*: ¿Per què has llençat la pesseta?

Zaira: Aquesta, no vull guanyar-la!

Cop-de-puny: No? Doncs té aquesta! *(Li dona una bufetada.)*

Joanet: Brètol! Covard!

Cop-de-puny *(an ella)*: A dintre! *(An en Joanet.)* A tu, haig d'arrencar-te la llengua!

L'arcalde: Fora del poble!

Tots: Fora!

L'arcalde: Fora del poble! Saltimbanquis, poetes, comediants! Fora d'aquí, somiatruites!

En Cop-de-puny agafa les regnes del carro i comença a marxar; Zaira, en la plataforma, i el Clown s'ha enfilat a dalt del carro.

Cop-de-puny: Feres manses! Ja us domaria!

Tots: Fora!

L'arcalde: Fora! La gent que llença el diner, que no vingui an aquest poble! El diner és lo més sagrat que tenim!

Clown *(tirant-los tots els quartos a la cara)*: Què se'ns en dona, del teu diner! Aquí el tens! Poble pasturant terrossos! No en tastareu, de poesia! Us condemno a prosa eterna; us condemno a tristesa perdurable! *(Rient i tocant el bombo.)* Visca la bohèmia! Visca la santa alegria!

Exercici 3

[5 punts: 3 punts pel contingut i 2 punts per la capacitat d'argumentació i d'anàlisi, l'ordenació de les idees i la coherència del discurs]

Trieu UNA de les dues opcions (A o B) i desenvolupeu el comentari de text corresponent. **Indiqueu a la portada de l'examen l'opció escollida.**

OPCIÓ A

Comenteu aquest fragment de «Senyora mort, carta de Miquel Garrigues», d'*El Cafè de la Granota*, de Jesús Moncada. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) La veu narrativa: qui parla i a qui s'adreça.
b) Les característiques principals de la llengua literària.
c) El tractament del tema de la mort.

Senyora Mort: vostè sap millor que el més eixerit dels savis que la gent d'aquest món —vull dir, entenguem-nos, el del cantó dels vius— no tenim manera d'esbrinar el destí ni d'assabentar-nos amb anticipació de l'hora del nostre traspàs. Barrina, cavil·la, dona-hi voltes, tantes com vulguis: acabes marejadet i no en treus mai l'entrellat. Així doncs, enquimerat per aquesta incertesa, dicto la present al meu amic Miquel Dalmau, la Clenxa, un dels barbers de la vila, xicot molt repolit i d'allò més sabut en coses de lletra, al revés de mi, que sempre vaig ser un sapastre fet i dret per als estudis; la dicto avui, sense esperar a demà, no sigui cas que, per desídia o galvana, se me'n vagi tot en orris i em quedi de soldat de peu. De més verdes n'he vist madurar; encara no fa un any —a l'abril serà l'aniversari—, en aquesta mateixa taula del Cafè de la Granota on ara ens trobem la Clenxa i jo, l'oncle Campells, un homenàs de ferro colat que pareixia que no s'havia de morir mai de la vida, va cascar-la de sobte mentre jugava a la botifarra. I no es pensi que és l'únic. De casos semblants li'n contaria a cabassos; es quedaria esglaiadeta.

OPCIÓ B

Comenteu el poema «Rails i més rails», del llibre *El poema de la rosa als llavis*, de Joan Salvat-Papasseit. Tingueu en compte, sobretot, els aspectes següents (no cal tractar-los separadament ni en el mateix ordre):

a) La situació del poema en la història amorosa i el moment precís que vol representar.
b) Els aspectes formals.
c) La relació amb altres poemes del llibre.

Rails i més rails

rails i més rails
—i més rails
i més rails—
(la xemeneia fa el seu nom blanc
en marxa)

jo resto pres per la xarxa dels rails:
cor i desig com unes mans lligades

(si xiula fort
penso que m'ha cridat)
—perquè enyora l'amant
i jo l'amor del cos
i el de l'amor només de l'estimada

i ara imagino
el seu bes i el seu braç
i és sols l'agulla dels rails
i la màquina

MÉS RAILS QUE VOLS D'OCELL
LA MATINADA CLARA

Comprovació i 2a correcció:

3a correcció:

Etiqueta de l'estudiant

IEC
Institut d'Estudis
Catalans

L'Institut d'Estudis Catalans ha tingut cura de la correcció lingüística i de l'edició d'aquesta prova d'accés.